

Стенографски дневник

НА

53. заседание

Сряда, 26 март 1947 г.

(Открито в 15 ч. 55 м.)

Председателствувал подпредседателят Петър Каменов.

Секретари: Първа Димитрова и Тодор Тихолов.

СЪДЪРЖАНИЕ

Съобщения:	Стр.	Говорили:	Стр.
Отпуски	911	Тодор Тихолов	911
Питане	911	Георги Данков	913
По дневния ред:		Кирил Лазаров	917
Законопроект за бюджета на държавата за 1947 бюджетна година. (Първо четене — продължение на разискванията)	911	Дневен ред за следващото заседание	918

Председателствувал Петър Каменов: (Звъни) Присъствуват нужното число народни представители. Обявявам заседанието за открито.

(От заседанието отсъствуват следните народни представители: д-р Александър Бонкин, Александър Георгиев, Александър Миланов, Александър Ковачев, Анастасия Василева, Ангел Лържански, Ангел Тишевишки, Ангел Бъчваров, Андрей Михайлов, Андрей Пенев, Асен Павлов, Асен Паянгов, Асен Стамболийски, Атанас Лерински, х Атанас Попов, Благой Николов, д-р Борис Ненов, Борис Чапджиев, Борис Бумбаров, Борис Николов, Борис Стефанов, Борис Томов, Васил Павурджиев, Васил Василев, Васил Мавриков, Васил Христов, Венера Клиничрова, Веселин Дашии, Вида Димитрови, Виган Цветанов, Владо Влазовски, Вълчо Цанков, Георги Божилов, Георги Връбчев, Георги Йорданов, Георги Колев Илиев, Георги Костов, Георги Кръстев, Георги Марков, д-р Георги Петков, Георги Даскалов, Горан Ангелов, Господин Димов, Груди Атанасов, Деню Николов, д-р Димитър Хаджиев, Димитър Чорбаджиев, Димитър Панайотов, Димитър Стоянов, Димитър Цветков, д-р Диню Гочев, Диню Тодоров, Доню Минчев, Дочо Шипков, Елисавета п. Антонова, Емил Антонов, Жейка Хардалова, Желю Иванов, Запрян Джонгов, Запрян Запрянов, Иван Текемски, Иван Василев, Иван Копринков, Иван Гергез, Иван Димитров, Иван Евтимов, Иван Попов, Иван Дуков, Иван Пешев, Иван Стойков, Иван Христов, Иван Гинчев, Илия Добрев, Йордан Ковачев, Йордан Русев, Калю Малев, Камен Червеняшки, Камен Христов, Кирил Попов, Кирил Христов, Константин Шопов, Константин Русинов, Коста Лудчев, Костадин Горбанов, Кочо Бонев, Крум Славов, Крум Кюляков, Кръстю Стойчев, Кръстю Георгиев, Любен Боянов, Любен Гумеров, Магда Димитрова, Макра Гюлева, Манахил Вълков, Марин Дичев, Марин Маринов, Марко Пенев, Мата Тюркелджиева, Милан Димов, Минчо Панов, Минчо Драндаревски, Митю Седев, Михаил Михайлов, Младен Големански, Мустафа Юмюров, Недко Ботев, Недялко Атанасов, д-р Ненко Ненов, Никола Алексиев, Никола Петков, Никола Минчев, Никола Ковачев, Никола Петичев, Никола Станев, д-р Никола Христов, Никола Янев, Ниню Петков, Пело Петовски, Петко Раджков, Петко Деков, Петко Д. Петков, Петко Търпанов, Петко Франгов, Петко Арабаджиев, Петко Стоянов, Петър Анастасов, д-р Петър Дертлиев, Петър Божинов, Петър Ботков, Петър Ковачев, Петър Коев, Петър Сърбински, Петър Русев, Петър Пергелов, Ради Христов, Рангел Даскалов, Рачо Домусчиев, Руса Петкова, Светла Даскалова, Серги Златанов, Спас Найденев, Спаска Воденичарска, Стамо Камаринчев, Станю Коев, Стефан Димитров, Стефан Панов, Стойне Лисийски, Стоян Кърлов, Стоян Божков, Стоян Гюров, Стоян Жеков, Стратия Скерлев, Тано Цолов, Тодор Павлов, Тодор Драганов, Тодор Киров, Тодор Лазаров, Тодора Коева, Тончо Тенев, Тончо Кунев, Хайруз Генджев, Христо Илиев, Христо Пенев, Христо Пунев, Христо Къркчов, Христо Стоянов, Цанко Гонгоров, Цанко Козлов, Цветан Галжовски, Цветан Максимов, Яна Георгиева, Янчо Давиджиев и Янчо Димитров).

(Отсъствуват всички народни представители от опозицията)

Председателството е разрешило отпуски на следните г-да народни представители: Васил Мавриков — 3 дни, Вида Димитрова — 3 дни, Димитър Гочев — 3 дни, Иван Чанев — 3 дни, Кирил Милев — 2 дена, Кръстю Добрев — 4 дни, Лалю Шипков — 14 дни, Магда Тодикова — 10 дни, Недю Жеков — 1 ден, Ненко Стефанов — 1 ден, Стамо Камаринчев — 4 дни, Тачо Даскалов — 4 дни, Тодор Драганов — 2 дена, Тодор Иванов — 3 дни, Христо Големетов — 3 дни, Цветан Канчаров — 1 ден, Цоло Кръстев — 3 дни, Йордан Чобанов — 1 ден и Любен Дамянов — 1 ден.

Освен това поискали са отпуск следните г-да народни представители, които са ползували вече 20 дни отпуск и съгласно правилника следва да се иска съгласието на Народното събрание:

Д-р Борис Ненов иска 2 дена отпуск. Които са съгласни да се разреши исканият отпуск, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Васил Павурджиев иска 15 дни отпуск по болест. Които са съгласни да се разреши исканият отпуск моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Димо Атанасов иска 8 дни отпуск. Които са съгласни да се разреши исканият отпуск, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Сава Дълбоков иска 3 дни отпуск. Които са съгласни да се разреши исканият отпуск, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Следва да се разреши отпуск на следните народни представители, които се изпращат по акцията за събиране на дарения: Георги Босолов, Димитър Милков, Ганчо Минев, Ганчо Златанов, Петър Янчев, Стефан Бакърджиев, Желязко Стефанов, Спас Николов, Костадин Лазаров, Мано Пейков и Георги Колев Петков.

Които са съгласни да се разреши отпуск на тези народни представители, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Постъпило е питане от кулския народен представител Младен Големански до г-на министър на вътрешните работи относно разтурената конференция на земските в гр. Видин.

Питането ще бъде изпратено на г-на министър на вътрешните работи, за да отговори.

Присъстваме към дневния ред:

Първо четене на законопроекта за бюджета на държавата за 1947 бюджетна година — продължение на разискванията.

Има думата народният представител Тодор Тихолов.

Тодор Тихолов (с): (От трибуната) Уважаеми народни представители и народни представители! Бюджетът на държавата е един от най-важните фактори, с които се занимава правителството в парламентарна държава. Така е във всички демократични страни, така е и у нас. Поставянето на разглеждане бюджета на държавата за тази година съвпада, както сполучливо се изрази в своето експозе г-н министърът на финансите, с един решителен преход към мирно-демократични условия, както в областта на политическия живот, така и в областта на стопанството. Подписването на мира с Германия е крачка напред в това направление. Раните обаче, нанесени ни от фашизма, войната и двете последователни суши, в по-голямата си част стоят открити и поставят тежки задачи на нашето правителство. Тези задачи са преди всичко в областта на стопанството. Те ще бъдат реализирани със съдействието на целокупния наш народ, и то по пътя на една планова работа.

Всички културни страни са изправени пред необходимостта да планират своите стопанства, за да ги заздравят. На първо място е великият Съветски съюз, където след първата световна война полужението беше най-тежко. Там планът не беше една привилегия, а една жизнена необходимост за излизане от тежкото стопанско положение, в което се намираше в него време тази велика страна.

След втората световна война към планирането в своите стопанства пристъпиха и редица други страни като Франция, Югославия, Че-

хословашко, Полша, Англия и пр. И у нас стопанският план се яви като една жизнена необходимост, защото само чрез него ние ще преодолеем всички трудности, пред които сме изправени. И още сега ще трябва да констатираме, че бюджетът на държавата е неразривно свързан с двегодишния държавен стопански план, който предстои тези дни да мине в окончателна форма през Парламента и в който стопанско-културен строителен план са отразени и градиранни по тяхната важност най-належащите нужди във всички отрасли на нашия живот, чието задоволяване е въпрос на по-близо или по-далечно бъдеще.

И смело може да се каже, че бюджетопроектът на държавата за 1947 г. е истинско отражение на творческата, миролюбива и строителна политика на Отечествения фронт. И ако двегодишният стопански държавен план отразява стопанските нужди на страната, държавният бюджет отразява пък финансовия план на народната ни държава, който ще улесни реализирането на този план. Стопанският план и държавният бюджет следователно, са свързани неразривно един с друг.

Разглеждайки бюджетопроекта на държавата, ние сме длъжни да констатираме, че той има сравнително нова физиономия, че е отечественофронтовски и че с него се откриват широки строителни възможности на народните ни сили.

Спирайки погледа си върху приходната част на бюджета, прави ни впечатление, че е отредено видно място на данъка върху общия доход. От него е предвидено да постъпят 8 милиарда лева, като общо от преки данъци са предвидени да постъпят по този бюджет 14.250.000.000 лв. срещу 23.533.000.000 лв. от косвени данъци, когато по бюджета за 1946 г. са постъпили 12.629.774.530 лв. от преки данъци, за 1945 г. — 8.818.694.470 лв., а за 1944 г. — 3.836.488.272 лв. Или, както е видно от тези цифри, постъпленията през последните две години от преки данъци се увеличават за сметка на косвените, които процентно са се намалили от 63,2% на 61,9% от всички данъчни постъпления, докато дялът на преките данъци се повишава съответно от 36,8% на 38,1% срещу 28,6% за 1945 г. Това е новата данъчна политика на оф. власт, според която преките данъци постепенно ще изместят косвените и ще легнат на върху гърба на трудещите се, а върху тези на имущите, по пътя на прогресивно-полоходното облагане.

От данъка върху общия доход ние нямаме още ползвателни резултати, но за в бъдеще от него правителството очаква много, за да намали косвените данъци, постъпленията от които от 1934 г. до 1944 г. са се увеличили кръгло десет пъти. И в такъв случай ние ще имаме бюджет не само с правилно степенувани нужди, но и при който сумите се набират от имущите и социално силните за сметка на слабите икономически слоеве. С това се обяснява и този ентусиазъм, с който беше посрещнат новият закон за данъка върху общия доход — по който закон една голяма част от селяните и работниците се освобождават да плащат — и нескриваното недоволство на реакционните и имущите среди. Този закон е бил мечта на всички леви партии, преди всичко на социалистическата, и сега трябва да се направи всичко от наша страна за неговото успешно и целесъобразно приложение и ако в него се забележат някакви дефекти, те трябва своевременно да бъдат отстранени.

Следователно новото в днешния бюджет, в неговата приходна част — че той черпи своите средства от лица и среди по-заможни. Новата данъчна политика на правителството е намерила отражение в тазгодишния бюджет на държавата.

Ако се спрем обаче върху разходната част на бюджета, ще видим също нещо различно и ново от това, което е било в бюджетите на фашисткото минато. Последните са били повече консумативни и съвършено малки суми са били отделени в тях за строежи и други полезни нужди. Сега се предвиждат огромни суми за така наречените стопански министерства с оглед строежите на нови язовири, електрически централи, болници, здравни домове и пр. Все с оглед на това бюджетът на Министерството на земеделието от 2.725.265.205 лв. за 1946 г. е нараснал на 3.717.000.000 лв., за 1947 г. т. е. пораснал е кръгло с 1.000.000.000 лв.; на Министерството на обществените сгради, пътищата и благоустройството — от 4.175.179.807 лв. на 5.423.000.000 лв.; на Министерството на електрификацията, водите и природните богатства — от 678.716.200 лв. изразходвани миналата година, на 1.250.000.000 лв. тази година и на Министерството на индустрията и знанията — от 226.526.420 лв. за 1946 г. на 811.000.000 лв. за тази година.

За забелязване е също, че докато бюджетите на тези творчески министерства са увеличени, бюджетът на Министерството на вътрешните работи е намален от 3.800.000.000 лв. за 1944 г. — от който бюджет се хранеха в фашистко време жандармеристите и полицейските банди, за да избиват нашия народ — на 2.725.270.000 лв. за тази година, т. е. с кръгло 1.000.000.000 лв. по-малко.

Също и бюджетът на Министерството на войната тази година е намален с кръгло 1.200.000.000 лв., когато бюджетът на просветата е увеличен с повече от 1.000.000.000 лв. в сравнение с миналата година. За в бъдеще ще трябва постепенно да се преминава и към специалното и професионално образование, тъй нужно за нашето стопанство, с оглед да се отклонят младежите да стават само чиновници. Също и бюджетът на народното здраве е увеличен кръгло с 1.200.000.000 лв.

Само бюджетът на Академията на науките при Върховното правителство от 13.648.740 лв. е нараснал на 46.187.000 лв. за тази година. Кредитите, отпуснати по бюджета на Министерството на социалната политика, възлизат близо на 3.000.000.000 лв., в който са включени и кредитите за Дирекцията на труда, в която дирекция увеличението е над 1.300.000.000 лв.

С една дума, дадена е преднина на творческите инициативи и за тях са резервирани средства.

Може да се отбележи също, че срещу военните бюджети от миналото, които подхранваха великобългарския шовинизъм и спо-

собствуваха за тъмни сделки с бракувано немско оръжие, сега се предвиждат само нужните суми за поддържането на народната ни армия, която защитава честта и свободата на народа ни, а не е инструмент в чужди ръце за потискане на самия народ.

Общо взето, този бюджет е реален, искрен и творчески и той ще бъде напълно реализиран през настоящата година. Не може да не бъде творчески този бюджет, в който, от 800.000.000 лв. кръгло предвидени по бюджета на Министерството на индустрията, 300.000.000 лв. са предназначени за строеж, в който голяма част от сумите на Министерството на благоустройството са предназначени за строеж на баражи и пр., а по Министерството на народното здраве санитарният персонал, който за 70 години е достигнал до цифрата 1.200 души — само за последните две години е нараснал на 2.470 души, или е удвоен. В същото министерство до 9 септември 1944 г. е имало в селата само 270 акушерки, а сега са над 650, или са увеличени 2 1/2 пъти повече. До 9 септември общо в нашите села е имало само 6 родилни домове, а сега са над 130. До идването на новата власт в нашите села е имало само 14 средни училища, а сега са над 90.

Също заслужава да се отбележи и фактът, че у нас до идването на Отечествения фронт на власт е имало само 500 села напълно електрифицирани, а само за последните две години са напълно електрифицирани още 219 села; освен тях още и други 100 села са в процес на работа за пълно електрифициране.

И въпреки всичко нашият бюджет е напълно осъществим. Той ще стане дело с дружителните усилия на селяни, работници, занаятчии и трудовата интелигенция, въобще на целия трудещ се народ, въпреки опитите на неверующите да саботират делото на Отечествения фронт и неговото правителство, служейки на личните си дъртове и реакции. И това ще стане, защото народът с невиджан в историята ни ентусиазъм пристъпва към реализирането на двегодишния стопански план, който е в основата на нашия бюджет. Този план е план на нашия народ, той взема активно участие при неговото изработване по моста и ще даде пълното си съдействие за неговото осъществяване.

За възстановяване и укрепване на нашето народно стопанство, дълбоко засегнато от природните стихии и войната, ограбено от германците, обременено с тежки репарации, имаме нужда от стопански план. Този план се наложил и за цялостното и рационално използване на природните ни сили и богатства, за подобрене на земеделието, индустрията и занаятите, с една дума — за пълно и цялостно мобилизиране на националния ни труд.

Стопански план и стопански ред е девизът на всеки социалдемократ и отечественофронтовец. Нашата партия ще даде пълното си съдействие за неговото реализиране. С този стопански план се отстраняват сътруднижките на стопанския хаос — гладът, безработицата и мизерията. На либералистичното стопанство ние, социалистите, винаги сме противопоставяли плановото такова. И в случая на двегодишния стопански план ние гледаме като на наше дело и ще работим всеотдайно, за да стане наистина дело в нашата действителност. Най-активно, със своите мисии и ентусиазъм в неговото изграждане, ще участва и нашата бойка социалистическа младеж чрез младежките строителни бригади.

Правителството на Отечествения фронт, зад което стои грамадната част от нашия народ, прави всичко възможно да задоволи нуждите на този народ в кръга на възможното. Не навсякъде то успява в това си желание, защото има и обективни причини, стоещи във от възможностите му, и не всичко се достига до желания край.

Вярно е, че производството у нас не стои на исканата висота, но то се стреми към това. Двете последователни суши го излътно разстроиха. То е обаче в процеса на възстановяване, и ако през 1946 г. то беше по-добро, отколкото в 1945 г., за него изглежда тази година са още по-добри. Производството на зърнени храни у нас в 1946 г. е с 50% повече, отколкото в 1945 г. и въпреки това то пак не беше достатъчно за нашето изхранване. Фуражните растения през 1946 г. дадох едно производство два пъти по-голямо от това в 1945 г., въпреки че и то не беше задоволително.

Есенната посев обаче беше завършена напълно задоволително и планът реализиран.

Каквото и да приказваме обаче за нашето селско стопанство, неговото положение си остава все така тежко, поради примитивността в обработването на по-голямата част от нашата земя. Нашият селянин, общо взето, си остава беден и в много отношения незадоволен. Налага се системна и планова работа, за да увеличим производителността на зърно от единица площ, доходът от добитък, от домашните птици и пр., за да доблем до техническо и организационно повдигане на земеделското ни стопанство, т. е. да дойдем до положението, до което са дошли другите земеделски страни, за които хубави примери ни даде др. Пеко Таков, сравнявайки малката Дания с България. Взема се всички мерки следователно и нашето земеделие да мине към един по-висш стадий на развитие, да се догонят изпреварилите ни в това отношение страни. Само тази година за подобрене на нашето земеделие се внесе от Съветския съюз 350 трактора и други по-дребни оръдия, внесе се 3.000.000 кг. азотни торове за подобрене на тютюневото производство и пр. Налага се да има по-голяма примитивност и системност в работата на Министерството на земеделието, за да паде до по-големи резултати в своята работа.

Кооперативното обработване на земята — ето нашето спасение в областта на земеделието. То трябва да се изгради в трудовите земеделски кооперативни стопанства, организирани обаче на принципа на доброволното членуване. Машинно-тракторните станции са абсолютно необходими за нашето модерно земеделие и държавата о право е отделила доста средства за тяхното организиране и издръжка.

Индустриалното производство през 1946 г. беше също по-добре, отколкото през 1945 г., поради сравнително по-добрата реколта през 1946 г. Особено по-добре беше поставена индустрията, която обработва външни материали, тъй като през 1946 г. бяха внесени 2½ пъти повече сурови материали, отколкото през 1945 г.

Твърдението на някои заинтересувани среди, че производството на електрическа енергия и топлино напоследък е намаляло, не отговаря на истината. Напротив, то е значително пораснало в сравнение с това преди войната, но не е достатъчно поради нарастващите нужди. Не се оспорва от никого рекордното количество каменни въглища, извадени на 11 март т. г., 11.505 тона — факт, не отбелязан досега в историята на минин „Перник“.

През 1946 г., поради по-добрата реколта и по-силното производство на индустриални стоки, стокообменът беше по-силен.

Тук му е мястото да подчертая и ролята на кооперацията в различните стопански дейности. На нея сега се даде пълна възможност за развитие и с право тя се поставя в основата на стопанската дейност на правителството. Тази си роля кооперацията ще изпълни още по-добре след организирането на нашето кооперативно движение на базата на неговото единство.

Вносът на стоки през 1946 г. беше далеч по-голям и, което е характерно — по-разнообразен от вноса през 1945 г. Нека се надяваме, че до края на тази година ще бъдем в стопански връзки с всички страни в света, за да можем да изнесем каквото можем и да внесем това, от което имаме нужда — разбира се, все в кръга на една стегната организация.

Правителството също осигурява експлоатацията на нови каменновъглини залежи за добиване на електричество и за топлино, което ще бъде само от полза за нашето стопанство.

Преценявайки нашето стопанско развитие, не можем да не отбележим, че правителството взема сериозни мерки, още тази година да пристъпи към изграждането на нови железни, коловозни и автобусни линии, а така също да открие и нови автобусни линии, където има удобни пътища и излежащи нужди от тях.

Тук му е мястото да кажа две думи и за нашите чиновници. Материално те са незадоволени. Гласуването от Парламента на таблици за техните заплати е само крачка напред в това отношение. Увеличението заплатите на чиновниците и пенсиите на пенсионерите е недостатъчно, но — възможното в случая. Би трябвало да се направи известно намаление в броя на чиновниците, за да може да се подобри материалното им положение. Но това ще стане след окончателното проучаване организацията на държавния апарат, което проучаване е вече започнато. Издаващите служби ще минат в стопанските мероприятия.

Би трябвало да се пристъпи от финансовите органи при Министерството на вътрешните работи и от специалните органи при Министерството на финансите към ревизия на нашите общини. Хлябят общини от ред години стои превизирани и досега.

Не можем да не отбележим и задоволство една от последните мерки на правителството — обмяната на банкнотите. Тя ще улесни финансовата и стопанската политика на държавата и ще спомогне за приложението на двегодишния стопански план. Същата роля ще изиграе и еднократният данък върху имуществата. Обмяната ще доведе до падането на цените на някои продукти от първа необходимост, ще затвърди цената на лева и ще бъдат ударени корели на черната борса. Ползата от тази важна мярка на правителството за нашия стопански живот твърда ще бъде оценена и годежните резултати от нея ще се проявят по-чувствително малко по-късно.

Твърдението на някои реакционни среди, че с тази мярка се посягащо върху спестяванията на българския народ е нагла лъжа. Също клеветата излезе и твърдението, че на селяните намаляло да се дадат достатъчно средства, нужни им за семена, добитък и гр.

Това, което е истина и което тези дни ще блесне с всичката си голота, то е, че ще се види най-сетне, кой е засегнат от паричната обмяна, кой е имал огромни скрити средства и защо реве против тази обмяна. Последната ще стабилизира нашия лев и ще заздрави нашето стопанство с наши сили и средства, без да прибегваме до външни заеми засега.

Сегашният режим за свинете, предвиден в двегодишния стопански план, макар и временен, ще даде възможност, щото селяните, след като дадат наряда си от мас и месо, да си уговарят допълнително свине за себе си и да разполагат с тях както намерят за добре, без никакви ограничения. По същия план отглеждането и търговията със всички видове птици и яйца е съвършено свободна.

Никой следователно не може да отрече огромните усилия на нашия трудолюбив народ, колкото се може по-бързо да преодолее финансовите и стопанските поражения, причинени от противонародната политика на фашистките управления и войната. Никой същевременно не може да отрече и братската помощ, която нашата страна получи и получава от великия Съветски съюз, било при нашето международно консолидиране, при сключването на мира и пр., било в областта на нашето стопанство чрез изпращането в най-критичните за нас моменти на зърнени храни, памук, вълна, газ, бензин и прочее, за да спаси нашето стопанство от пълно разорение.

Дължни сме да подчертаем и един друг факт в нашата действителност — окончателното утвърждаване на отечественофронтиската законност, ограничаване на бюрократизма в уредбата и постепенното премиване към нормален живот.

До тези резултати правителството дойде с пълната подкрепа на целия народ.

Опитът на някои реакционни лица и среди да смутят нормалната работа на правителството на Отечествения фронт претърпя пълен неуспех. Противонародното поведение на тези лица и среди преди подписване на мирния договор, отричането на стопанския план, обявя-

ването им против обмяната на банкнотите и пр. — всичко това определи окончателно тяхното място в нашия политически и обществен живот: да бъдат знаме на нашата реакция и борба с международната таква.

Уважаем г-да и г-жи народни представители и представители! В заключение позволяте ми да подчертая още един път, че предложеният бюджет от г-на министъра на финансите е напълно реален, уравновесен и творчески. Бюджет, който отразява новата отечественофронтиска политика на правителството, който е съобразен с податните сили на народа и е изготвен в духа на декларацията на правителството. И този бюджет ще бъде реализиран. Гаранция за това е готовността на нашия народ за трудови подвизи и ентузиазъм, които заливат цялата страна във връзка с изпълнението на двегодишния стопански план, който е неразделна част от нашия държавен бюджет.

По всички тези съображения аз заявявам от името на нашата парламентарна група, че ще гласуваме така внесенния бюджетопроект на държавата за 1947 г. на първо четене. (Ръкоплескания от мнозинството)

Председателстващ Петър Каменов: Има думата народният представител Георги Данков.

Георги Данков (з): (От трибуната. Посрещат с ръкоплескания от мнозинството) Г-жи и г-да народни представители! Парламентарната група на Българския земеделски народен съюз, от името на която аз имам честта да говоря, вече се изказа пред вас по разглеждания бюджетопроект на нашата република за 1947 г. Но пред вид на това, че материята, която ние разглеждаме, е от изключително важен характер за нашия народ, особено в дадения исторически момент, нашата парламентарна група намира за необходимо да се изкаже не само чрез още един, а може би и чрез повече оратори.

Изработването и приемането бюджета на държавата винаги е било акт от извънредно важно значение за нашата страна. Бюджетопроектът на нашата република днес е огледало на нашата отечественофронтиска народна власт. Чрез него правителството, като инструмент на тази власт, има за задача да съчетае социалните, стопанските, културните и прочее мероприятия потакъв начин, че да може да изведе нашата страна от положението, в което си се намира след страшната световна война и след страшните две небивали суши у нас.

За разлика обаче от миналото бие в очи извънредно големият интерес, който се проявява към бюджета на нашата нова народна република, както тук, в Парламента — за съжаление, с изключение на тях, които седят там отляско (Сочи опозицията) и които се интересуват толкова от бюджета, колкото се интересува дяволът от евангелието — така и във в обществото, което живо се интересува от него и го коментира, а интересуват се вероятно и среди извън нашата територия.

И понятно е за всички ни тук, смятам аз, защо е така. Защото обстановката, при която ние днес разглеждаме и приемаме бюджета на държавата ни за 1947 г., съдържа в себе си съвсем нови елементи, които през миналия живот на нашата държава не са били налице, а именно:

1. Ние създаваме бюджета сега не на една монархистическа държава, която поради своята организация и специфични условия за крепене властта на самия монарх имаше нужда и от специално построен бюджет. А че тия бюджети биваха противонародни, това знаят народът ни най-добре, защото тия именно бюджети, чрез които той биваше най-безжалостно ограбван, не отиваха за посрещане на народните нужди, за тяхното покриване, а служеха за волене на великобългарска шовинистическа политика и за тлъсти хонорари на двореца и камарилата около него. Днес ние вече създаваме първия бюджет на първата наша народна републиканска държава, който коренно трябва да се различава и се различава от миналите бюджети.

2. Ние създаваме сега бюджет, за разлика от миналата година и въобще за разлика от бюджетите от 1939 г. насам, не вече във военновременна обстановка, а в мирновременна обстановка, защото благодарение мъдрата политика на нашата народна отечественофронтиска власт и най-вече благодарение на истинската братска подкрепа и защита, която бе дадена на България от Съветския съюз, нашия голям брат, заедно с останалите братски славянски и други демократични народи, ние днес сме страна, подписала мирен договор и като така сме равноправна държава наравно с всички свободни страни, и то въпреки всички предателски усилия и претяствия, вършени от нашата вътрешна реакция, оглавявана от сядящите тук вдясно „зелени народняци“ и техните братя „червените консерватори“. (Ръкоплескания от мнозинството)

3. Ние създаваме сега бюджет под знака на двегодишния държавен и общонароден стопански план, който, след като успяхме да утвърдим чрез подписване на мира нашата политическа стабилизация, идва да донесе на народа ни и една стопанска и финансовата стабилизация.

4) Ние създаваме сега бюджет точно след важната операция, която правителството направи в нашия стопански живот — обмяната на банкнотите и редицата свързани с нея други мероприятия, които имат за задача да нормализират всеобщия живот на нашата република на базата на една мирновременна обстановка и

5. Ние създаваме, най-после, съобразно посочените по-горе обстоятелства, първия бюджет на правителството на основателя на отечественофронтиската народна власт, министър-председателя

Георги Димитров, който бюджет безусловно трябва да бъде реален, носим от народа и изпълним, така както бе заявено и в самата правителствена декларация.

Ето, г-да и г-жи народни представители, ония нови обстоятелства, при които ние днес трябва да разгледаме и да приемем бюджета на нашата държава за 1947 г. Ето коренната разлика, която прави бюджета за 1947 г. свързано друг от бюджетите на миналите години. Ето най-после и защо интересът към този бюджет е толкова повишен — защото той именно ще послужи като основа, върху която народът ни ще мобилизира своите сили, за да тръгне правилно по пътя на стопанското, културното и социалното оздравяване, а това значи пътя за осъществяване предстоящия двегодишен стопански план на нашата държава.

Аз смея да вярвам, че г-н министърът на финансите при изготвянето на разглеждания сега от нас бюджетопроект е имал пред вид и като основни принципи именно гореказаните мотиви.

Не бива и никой от нас, народните представители на народната отечественофронтовска власт, не бива и господата от опозицията да виждат и мислят върху бюджета иначе. Ние трябва обективно и правилно да преценяваме всичко. Ние не бива да изпускаме из пред вид важноста на момента, в който се намира нашата страна и цялото човечество въобще, след залаз на една от най-опустошителните войни, от която не беше пощадена, поради престъпната политика на нашите бивши управници, и нашата малка и ограбена, преди войната още обедняла и стопански изостанала страна вследствие противонародната прелателска политика, която водеха бившите фашистки правителства.

Наш дълг е, дълг е и на целия български народ, да се провикнем от съзнанието, че за да излезем от бедственото положение, в което докараха нашия народ монархизмът и експлоататорската система на бившите противонародни управници, не трябва да охкаме, да се вайкаме или да протестираме против немотията и голотията си, а трябва да помислим трезво и да осъзнаем, че спасението ни е само в нас самите, па да запретнем здраво ръкави и с дружни усилия на селяни, работници, занаятчии, трудова интелигенция и на целия народ въобще да създадем всички материални блага и културни ценности, които ни липсват и без които не можем да направим нито крачка напред за догонване останалите културни народи.

Наистина, както заяви и сам г-н министърът на финансите, предложеният за разглеждане от нас бюджетопроект за 1947 г. не е свършен, идеален. Той има и някои слаби страни, и то най-вече в следните насоки:

Първо — че все още косвените облого, които са социално крайно несправедливи, остават главното приходно перо на държавата — т. е. над 23,500,000,000 лв., а това значи, в сравнение с общия бюджет, близо 40%. Това положение обаче засега изветнаж още не можеше да бъде избегнато защото би било оскувано и би могло да причини сериозни смущения в финансовия живот на нашата държава.

Министър д-р Иван Стефанов: Някои косвени данъци са специално увеличени.

Георги Данков (з): Аз говоря принципино.

Рада Ноева (к): На виното и на ракията е увеличен акцизът.

Георги Данков (з): Второ — че от предвидените в бюджета разходни пера само около 10% от сумите са за инвестиции, а останалата част е за покриване веществените и персоналните разходи на различни държавни ведомства. Фактически обаче не бива да се направи изключителен извод от когото и да било, че правителството и самият министър на финансите са рещени да осъществяват всички набелязани в декларацията на правителството мероприятия, легнали в основата на стопанския план за 1947 г., само в рамките на горепосочения процент за инвестиции, защото в областта на земеделието, индустрията, електрофицирането, пътищата, железниците и пр. ще бъдат осъществени големи постижения, разходите и средствата за които ще бъдат набрани извън този бюджет.

Трето — че, в замаян на направените в някои министерства съкращения на чиновническия персонал, в други министерства са станали някои увеличения, което обстоятелство за непосветения в същността на това увеличение граждани буди недоумение, а за противника на правителството и на бюджета, за опозиционера, за демагога въобще е отличен материал за спекулиране с чувствата на данъкоплатеца.

Народът ни обаче знае, и то много добре, защото той не веднаж вече има възможност да се убеди, че такива увеличения на чиновническия персонал в някои държавни ведомства не са продиктувани от съображения на правителството да приютява на държавната трапеза и да хранити разни шуробаджанани на той или оня управник, което бе практика в миналото, а че това е станало по основателни и дълбоки съображения в полза на самия народ и на народната държава. Увеличението на чиновническия държавен кадър се е наложило от коренните промени, които се налагат за оздравяването на нашето народно стопанство, а именно: нямаша на държавата по-различно в направляване на нашето стопанство въобще, осъществяване на редица държавни мероприятия, като химически заводи, индустриални заводи, разширение образователната система, обхващане по-важните сектори от външната и вътрешната търговия и пр. и пр., за което са необходими и съответните органи в стопански дейтели.

Върху всички тия неща се изказаха някои от преждеговорящите народни представители, но аз ще кажа необходимото, когато стане нужда да спомена по-важните от тях.

Г-да и г-жи народни представители! От нас се иска да направим обективна преценка за състоянието на нашата държава, и то все-странна преценка, за да видим как бие пулсът на стопанския и културния ни живот, т. е. как работим и колко работим, за да живеем като народ, колко произвеждаме и колко изразходват различните слоеве на нашето население; да преценим где и как, правилно или неправилно са използвани богатата от националния ни доход и какво трябва да сторим, ако има някаква нехармоничност в това използване, за да бъдат отстранени несправедливостите и освен това да поточим развитието на държавата и народа ни към по-голям напредък както в материално, така и в културно отношение.

Националният доход на нашата държава за 1946 г., според сведенията, които добих, засега още не е изчислен. Не можах да добия окончателни сведения за този доход и през 1945 г., защото от Главната дирекция на статистиката е посочена сумата около 235 милиарда лева, докато Върховната стопанска камара посочва 255,139,000,000 лв. Това ми дава основание да допусна, че нашият национален доход за 1945 г. е кръгло около 250 милиарда лева.

Като имаме пред вид, че имаме този национален доход през година, в която нашето народно стопанство беше поставено при лоши условия поради участието ни във войната против Хитлерова Германия, когато трябваше да отделим близо 300 хиляди работни ръце от нашето производство; като имаме пред вид също, че във войната бяха ангажирани и добитък, и транспортни средства, което давае отражение върху дохода на нашата страна; и най-после като имаме пред вид, че страшната суша тогава също даде своите отпущения в нашето земеделие, ние не можем да приемем, че това е нормален доход, отговарящ на възможностите на нашата страна.

Според изказването и обяснението на г-на министъра на финансите в изложението му пред Парламента по бюджета за 1947 г. — той потвърди това и със статистически данни — нашият национален доход през 1946 г. в сравнение с 1945 г. се е значително подобрил. Така например земеделското ни производство, което съставлява повече от половината от националния ни доход, се е увеличило през 1946 г., въпреки сушата, с 50%. Увеличили са се значително, съгласно съпоставянето на производствените резултати в различните отрасли на нашата индустрия, минно дело и пр., за 1945 и за 1946 г., процентите на производството, и то в значителни размери, все в полза на 1946 г.

Всичко това със статистически данни се обоснова както от г-на министъра на финансите, така и от другите оратори, и като така аз не намирам за необходимо да се разпускам подробно пак върху тая материя. Искам само да подчертая, че макар и неизвестен още, националният доход на нашата държава за 1946 г. е значително много нараснал в сравнение с тоя за 1945 г.

Ако прибавим към горното обстоятелство и обстоятелството, че през есента на 1946 г. засевната кампания на есенните култури бе проведена 100% като прибавим от друга страна още и това, че нашата индустрия и занаяти от ден на ден заработват по-редовно; като прибавим също, че нашата външна търговия се развива във все по-широк кръг и че за нашето стопанство се доставят все повече сурови материали и фабрикати а от нас се изнасят наши тачива; и като прибавим най-после и обстоятелството, че трудовият състояние и обхваща целия ни народ за осъществяването на двегодишния стопански план — перспективно гледане, поставени за 1947 г. — то ние всички можем да бъдем с основателни оптимисти, че националният доход на нашата млада република за 1947 г. ще остане и може би ще надмине нашите очаквания. А това значи да вярваме в изпълнимостта и реалността на бюджета, който, както казах в началото, е здравата основа, върху която ще отпочнем заздравяването, окончателното оздравяване на нашето народно стопанство и на целия ни държавен живот в рамките на стопанския план.

Разпределението на кредитите по бюджета по различните клонове на нашия държавен живот, перспективно по различните министерства и техните подразделения, трябва да стане правилно, съобразно задачите, които са им възложени. Трябва да се констатира, че г-н министърът е успял правилно да разреши и тая задача, като по отношение на министерствата на земеделието, на благоустройството, на електрофикацията и репатно на индустрията ще следва да се набавят средства извън тоя бюджет за осъществяване предстоящите им задачи, поставени от двегодишния стопански план на държавата. Все пак, за разлика от всякакви досегашни бюджети, както в бюджетите на току-що казаните министерства, така и в бюджетите на останалите министерства са предвидени значителни суми за подобряване бита, здравето и културата на нашия народ.

По-очебийни и от важно народостопанско значение и за укрепване на народното здраве и култура са следните параграфи по отделните министерства:

1. Министерството на земеделието. Предвижда се в § 39, на глава III, сумата 95,700,000 лв. за помощи на трудови земеделски кооперации, машинотракторни станции и др. Наистина тая сума далеч още не е в състояние да даде възможност за постижения на снота, което е нужно и се желае да бъде създадено в тая област, но като се има пред вид, че както трудовите кооперативни земеделски стопанства, така и машинотракторните станции, полета задоволяват народни ръце, ще могат сами да се справят с трудностите и само в изключителни случаи ще става нужда да се помага на някои от стопана на държавата, тая сума може да се сметне почти за задоволителна.

Особено оста, когато в двегодишния стопански план на тия два поща даватели, които не измислят спасителна роля за нашето изоставано земеделие, се възлагат такива важни задачи, ние сме, таже, че те ще се развият и укрепят много бързо, без да става нужа за помощ от самата държава. Ние трябва да работим усърдно в това отношение, ние трябва да прозрително да видим спасителна роля и значение за нашето земеделие и за народното ни стопанство въобще, а не да чакаме да ни ги поднесат на тегсия. Ние трябва да работим за тяхното създаване и укрепване и затова, защото едните чифликчи, на които чрез аграрната реформа вземаме чифликите, едните притежатели на трактори, вършачки и пр. и техните представители тук, в Парламента — зелените земеделии и техните ортаци — денонощно работят против осъществяването на идеята за кооперативното обработване на земята и за машинотракторните станции.

Гдето и да съм бил досега по селата, колкото и да съм нарочил следил какво говорят опозиционните агитатори от най-големите до най-малките, аз не чух нито на едно място да са казали добра дума за която и да било от тия две реформи. Напротив, през изборната кампания за Великото народно събрание точно тук именно те можаха да подмамат нашите селяни, които обичат своята собственост, като ги лъжеха, че трудовите земеделски кооперативни стопанства са изобретение на комунистите и че който влезе в тях земята му е взета вече, а най-добре ще си е оня, който си стои вън със своите макар и 20—30 или 50 декара, па и с повече декари, и че с техните многочислени семейства, с изтощените малки нивки, с дръвляните добичета, с дървените колъ и с дървеното рало ще са много по-добре, отколкото ако техният имот, който ще си остане винаги техен, бъде приобщен към оня на другите слаби като тях стопански единици, та с общи усилия, подпомогнати от изобретенията на човешкия гений — земеделските машини — заработят на едно за изграждане на тяхното благоденствие и най-вече това на техните поколения.

Аз бих попитал тия тук (Сочи опозицията), които се казват последователи на Александър Стамболийски, на оня, който смята кооперативното движение като един от най-мощните фактори за борба против банкери, чифликчи, търговци и пр. и пр., има ли един от тях поне — ако някой от тях се занимава с земеделие — да е влязъл в някоя земеделска кооперация като член, или поне да е казал една добра дума в полза на груповата земеделска кооперация? Аз зная, че няма да се намери такъв.

Даже и бай Недялко Атанасов, който се смята за крощпринц, за наследник на Александър Стамболийски в ръководенето на Българския земеделски народен съюз — боже, упазва трудолюбивите и честни селяни от това, приятелят на Аидро Милчев да им бъде водач — а не само против трудовите земеделски кооперативни стопанства, но и против самата аграрна реформа, едно от епохалните постижения в законодателството на великия Стамболийски. Бай Недялко например ми заяви при един разговор във алака, че преместил баба Гергина от София в Сомер, за да работела неговите 150 или повече декари нива, а той в София ще бистри политиката, защото комунистите чрез аграрната реформа искали да му отнемат нивите. На възрещенето ми, че още преди 24 години това е било дело на властта на Българския земеделски народен съюз и че, макар и с голямо закъснение, тая реформа най-после отново възкръсна, за да облекчи поне частни глади на нашето село за змя, и че спасението на нашето село е именно в аграрната реформа и в трудовите земеделски кооперации, бай Недялко кимна и извика: „Видиш ли, че си се комунизирал!“ За него идеите на Стамболийски са идеи комунистически, и като така, какъв земеделец може да бъде той, само Аидро Милчев знае! (Смях)

Аз чух остри възрещения от страна на опозицията по отношение на машинотракторните станции, и то пак от един псевдоземеделец. Това беше дичо Годоров, масля, който, изразявайки становището на своята парламентарна група, отрече из основа закона за изкупуване едрия земеделски инвентар и за машинотракторните станции. Той също се изказа в такъв смисъл, а именно, че с изкупуването принудително на едрия инвентар от страна на държавата и придаването му на машинотракторните станции и на трудовите земеделски кооперативни стопанства се посягало върху тяхната собственост и че щом държавата иска да образува и да поощрява такива отечественофронтоски мероприятия, трябва да си набави машини откъд, а тракторите и вършачките на бай Дичо и на такива като него едри притежатели на земеделски инвентар да им се оставят, защото са ги спечелили кой знае как и че нямало с какво да вършат и орат на хората.

2. Бюджетът на Министерството на благоустройството. В този бюджет за отбелязване е сумата 1.000.000.000 лв., предвидена в § 39 на гл. VI, чрез която сума министерството ще има възможност да даде съответна помощ за нови строежи и довършване на разни стари обществени строежи, като държавни сгради, селски амбулатории, здравни домове, фурни-комбинати и пр. и пр. Тия 1.000.000.000 лв. обаче далеч не са достатъчни за ония големи задачи, които предстоят на благоустройството за реализиране съобразно двегодишния стопански план и предвиденияте в него задачи за 1947 г. За тях са необходими редица други средства в суми, които сигурно ще бъдат намерени.

3. Особено за отбелязване е бюджетът на народното здраве. Той е увеличен в сравнение с миналата година с 1.136.000.000 лв., или всичко възлиза на 3.806.000.000 лв. Право е на компетентни специалисти в здравното дело да преценят колко голямо е значението на това увеличение, но все пак като наблюдател на нашата действителност, като наблюдател на живота, на жизнената, на разните болести и на развитието на делото за народното здравеопазване, и то по-специално в селските и работническите среди, аз винаги съм оставал в убеждението през течението на фашистките пелени, че гри-

жите от страна на тогавашните правителства по отношение на тия съсловия бяха стократно по-малки, отколкото грижите, които някоя твърди модерни дами отделяха за своите кученца. И не напразно изказа своето възмущение Иван Вазов в стихотворението „Елате ни вакте“.

Според сведения на статистиката за цяла Европа, детската смъртност беше само в една страна по-голяма от тая у нас, а именно в съседна Румъния, гдето участва на работните маси от села и градове не беше по-зависла от нашата. Нелояждането и недообличането на децата бяха най-нормално явление в нашия живот. И затова не е чудно, че по-голямата част от децата в школата възраст са предразположени към туберкулоза или имат вече жлезни или зъмняване на белите дробове.

Грите най-страшни бича за нашия народ, а именно туберкулозата, маларията и бабуването не родилките вземат ежегодно цветето на нашия народ — децата и хората от по-млада възраст. А това са много десетки хиляди, които при проявяване на съответни грижи от страна на държавата чрез развитие на здравното дело и чрез здравна просвета биха могли да бъдат спасени.

Предложеният бюджетпроект, с увеличенията за Министерството на народното здраве, чертае нови по-светли хоризонти за народното здраве. Ние трябва да благодарим на министъра на финансите, че е предвидил такова увеличение, а сигурно, когато бъде разгледан и самият бюджет на Министерството на народното здраве, ще трябва да благодарим и на г-на министъра на народното здраве, който в това отношение проявява голяма амбиция и бащински грижи за народа. Когато защитаваше бюджета си пред бюджетарната комисия, той се бореше като лъв, така както трябва да се бори един народен министър за своя народ.

Благородните цели и задачи, изразени в отделните параграфи, които си набелязва да осъществи Министерството на народното здраве, са много и не му е мястото сега да ги изтъква. Аз искам само бегло да спомена, че в този бюджет се отделят най-много средства за нашата младеж, за поощряване спорта, за откриване здравни и детски домове и пр.

Искам да споделя и особено чувство, което изпитвам като селски син и като селски избълвик и от онова, което представлява § 9 на глава VII. Нека обаче бъда правилно разбран, за да не бъде евентуално обвинен в селски патриотизъм. В този параграф се предвиждат за селски общински и кооперативни родилни домове 100.000.000 лв., а за градски такива 10.000.000 лв. За такава една постъпка през фашистките режими не знам как биха постъпили с такъв министър, който прави такъв бюджет, а той на Народното здраве, който е готвил бюджетпроекта си, не знам за какъв щях да го сметнат. А ето днес, в ерата на отечественофронтоската демократия, тия неща са възможни, защото се мисли за народа. Нашите градове, макар и недостатъчно, все пак имат по някоя болница или здравен дом, които донякъде обслужват своите жители, обаче нашите села са съвършено изоставени в това отношение. И правилно постъпват съответните министри, като насочват своето внимание към селото.

Г-жи и г-да народни представители! Все в същия смисъл може да се каже много за Министерството на социалната политика, което държи тоже много за подобрене на социалните условия в нашата страна.

Много има да се каже и за министерствата на индустрията, на електрификацията и на търговията, а така също и на железниците — четири министерства, които ще развият чрез бюджетите си такава дейност през настоящата 1947 г., която коренно ще преобрази лицата на нашата досега изоставана стопанска и културно страна, защото точно на тях се възлагат от двегодишния стопански план най-големите задачи. Но ако сторя това, рискувам да изчерпам времето, определено ми от правилника за говорене, и като така, да не се изкажа по бюджетите, и то само принципино, на още две министерства, с които нашата опозиция най-често спекулираше и продължава не само да спекулира, но и най-безсрамно да демагогува. Това са министерствата на народното просвещение и на външните работи и изповеданията.

Бюджетът на Министерството на народното просвещение, така както е изготвен, иде недвусмислено да докаже на всички ония, които твърдят под път и над път, че отечественофронтоската власт преречвала пътя на образованието, какво че това е едно лъжливо хулиганско твърдение. Напротив, така както са предвидени в бюджета перата и пояснителните таблици към самия бюджет, личи, че държавата прави всичко, да разтвори колкото се може повече вратите на нашите училища, гимназии, университети и други висши училища, за да станем ние един просветен народ, а не да тънем в мрака, в който ни държаша толкова десетилетия бившите противонародни фашистски управления.

Смятам обаче за необходимо да забележа, че макар и в бюджета на Министерството на търговията да се предвиждат значителни суми за разширение на нашето професионално образование, необходимо е едно коренно проучване, а след това и изменение системата и насочите на нашето просветно дело. Така както досега се възпитаваше нашата младеж в разните реални, класически или полукласически гимназии, тя след завършването на тия гимназии, ако не продължаваше да следва във висши учебни заведения, оставаше саката за живота. Това са така наречените безработни интелигенти, които с образованието си не можеха да предприемат никква народно-полезна работа, а грубата работа им „миришеше“, те смятаха, че ги унижава и бягаха от нея.

Днес бях в заседанието на комисията при Върховния стопански съвет, която разглеждаше точно въпроса за образованието в нашата република. Можам да чуя изказванията на специалисти, които известна сериозно мислят по тази материя. И доколкото можам да забера, до тази есен ние ще имаме точно определено какви и кол-

ко ученици ще следват в нашите училища, кои училища ще бъдат поощрявани и кои не. Това е все с оглед на нашата възпитателна система. Искам да подчертая, че правителството със своя орган, Висшия стопански съвет, вече сериозно мисли на тази тема.

Наложително е следователно да насочим нашата младеж към практическото, професионално — било земеделско, било занаятчийско, индустриално или каквото и да било друго — браншово образование. Само чрез това именно ние ще можем да възпитаваме здрави и подготвени пионери, добри специалисти, работници, майстори и други, които да ценят, да познават добре и да обичат своята професия.

За съжаление до 9 септември 1944 г. на този въпрос най-малко са се спирали нашите общественици. Ние обаче, хората на Българския земеделски народен съюз, винаги сме се възбуждали от тази идея, защото тя възбуждаше и нашия велик учител Александър Стамболийски. И той неминуемо щеше да я осъществи в най-широк смисъл на думата, ако черните ръце на неговите убийци, като Александър Цанков, Кръстю Пастухов, Коста Лудчев и техните отпаци, не бяха посегнали върху живота и управлението му. Ние вярваме обаче, че народната власт на Отечествения фронт има същото разбиране по въпроса, като това на великия Стамболийски, и сме убедени, че това, което той не можа да стори, днес ще бъде изпълнено от нас.

Споменах преди малко, че искам да кажа нещо върху бюджета на Министерството на външните работи и изпозданията. Г-да народни представители и представители! Има ли някой от вас, отечественофронтовците, да не е чувал и има ли някой от опозиционерите да не е казал, че отечественофронтовската власт води и шияла да води непримирима борба с църквата и с религията въобще, за да я унищожи? Колко много клевети и хули се изсипаха върху тази власт, колко опашати лъжи се пуснаха, колко статии из вестниците на опозицията се писаха все с такава тенденция, и то само и само за да се чопли народната душа на едно от много болните места, а именно — религиозното чувство и вярата във Всевишния, в Бога. И нека си признаем, че точно в тази област те бяха виртуози-демагози и че точно на тази база те успяха не само да заблудят, но и да увлекат подире си много верующи български граждани. На тази тема те търсеха винаги да спорят публично с някой неверующ от членовете на някоя от партия и после отжиделяваха неговото разбиране върху религията с разбирането и становището на самата отечественофронтовска власт. А някъде даже изпадаха в курioзни положения, провеждайки свята демагогска полемика по въпроса за религията. Напоследък каза ми се, че бившият фашистки кмет на селата Стижеров и Върбовка и после доверен инспектор на Никола Захариев, до 9 септември, в Министерството на търговията, сегашният опозиционен народен представител на николапетковската група Петко Франгов през великденските празници е заставал на позиция пред църквата в неговото село и когато старите бабички излизали от църква, пресрещал ги е с думите: „Христос възкресе, бабо!“ — целувайки им ръка, с което иска да каже: „Ето ние, опозиционерите, оръдията на фашистите, сме набожни, ние сме за църквата, ние сме с Бога, а това, офетата, са безбожници!“

Днес, след като са предвидени в бюджета на Министерството на външните работи само за народната църква 283 милиона лева, всички лъжи от страна на опозицията лъсват пред нашия народ и аз съм убеден, че те не ще смеят повече да демагогствуват, а още повече няма да има кой да им вярва. Църквата е народна и като такава тя няма да бъде изоставена от народната власт на Отечествения фронт. Че това е така, се вижда и от факта, че духовните училища се поддържат и третират наравно с другите наши учебни заведения. Че това е така, се вижда и от факта, че властта на Отечествения фронт откри и мюсюлманско училище за холжи.

Г-жи и г-да народни представители! Един бюджет на държавата трябва да бъде така изтъкан, така съставен, че да лъжи сметка при набирането на свите приходи те да бъдат взети точно оттам, отдето може и отдето трябва да се вземат, а от друга страна да държи сметка где и как най-оправдано трябва да се изразходват тия суми в полза на общонародните интереси.

Не е значи изкуство само да се състави бюджетът и да се съберат суми безразлично отгде и как — защото фашистките управления доказваха, че това е лесна работа, — а трябва да се държи сметка откъде да се вземат тия суми и дали тия, които плащат, не се претоварват за сметка на ония, които плащат малко или никак не плащат. Също и разходването трябва да става на базата на справедливостта, съобразно нуждите на народа. А всичко това значи, че бюджетът трябва да подобрява стовктурата на държавата с оглед на нейните социални, стопански, културни и други задачи. Той трябва да затвърдява, да гради основите за развитието и напредъка на целокупния народ, а не да руши тия основи за сметка на отделни съсловия, както това ставаше през фашистките режими.

Пред вид на гореказаното ние, които коем сега бюджета на държавата, ще трябва да спрем нашето внимание, първо, върху източниците на нашия национален доход или конкретно, коя област на нашето народно стопанство какъв доход дава и доколко той доход подлежи на облагане, за да можем да имаме представа как бюджетът ще легне върху всяка област стопанства и, второ, в кои области на стопанския ни живот колко трябва да се изразходва от този бюджет, за да бъдат те подкрепени пак с оглед на общонародните интереси и общонародните нужди.

Нашата статистика доказва, че националният доход на нашата държава в мирновременна обстановка е слетият. Аз ще си позволя да ви кажа няколко цифри. Макар и тази материя да е суха, все пак тя е интересна, и колкото повече я повтаряме, толкова по-добре ще бъде за нас.

Селското стопанство в 1939 г., преди войната, е дало 29.602.000.000 лв.; занаятите са дали 6.187.000.000 лв.; индустриата

е дала 4.494.000.000 лв.; търговията е дала 7.908.000.000 лв.; превозни и съобщения са дали 2.165.000.000 лв.; кредити и застраховки — 932.000.000 лв.; обществени предприятия, ценни книжа и др. — 651.000.000 лв.; градски сгради — 3.073.000.000 лв.; свободни професии — 420.000.000 лв. и пр.

А за 1945 г. имаме следните сведения: земеделието е дало 136.805.000.000 лв.; занаятите — 23.622.000.000 лв.; индустрията — 26.127.000.000 лв.; търговията — 23.740.000.000 лв.; превозни и съобщения — 9.362.000.000 лв.; кредит — 2.873.000.000 лв.; обществени предприятия — 2.217.000.000 лв.; градски сгради — 6.542.000.000 лв.; свободни професии — 2.056.000.000 лв.; заплати на обществени служители — 21.861.000.000 лв. и от други — 66.000.000 лв. Или общ национален доход на нашата държава за 1945 г. — 255.139.000.000 лв.

Това е съотношението на доходите от нашето стопанство през 1939 и 1945 г. И все пак горепосочените цифри не могат да се смятат за константни величини. Колкото съотношението и да е променливо, все пак то не може да не ни послужи като едно ръководство, като едно указание, кое именно съсловие взема най-голямо участие в националния ни доход и кое най-много е носило държавния товар върху гърба си.

Като прибавим към това и факта, че в областта на селското производство е впрегнат над 2/3 от нашия народ и че тия 2/3 от него живеят изключително пак само от остатъка на този доход, то лесно можем да си обясним защо именно нашето село е толкова „тъфнало и не звъндало“.

Днес обаче след приемането на закона за прогресивно-подоходния данък, който закон освобождава от облагане всички земеделски стопанства с обработваема площ до 30 декара, произвеждащи житни култури, ще бъдат освободени приблизително 30% от дребните стопани да плащат данък. Освен това с въведения екзистенциален минимум при облагането се облекчават по-голямото и на останалите дребни или средни стопани, които имат 40—50 или повече декари земя, а имат тежки семейства. Облекчава се по отношение плащането на този данък и положението на останалите хора от трудовите съсловия, като работници, дребни занаятчи, дребни и средни чиновници и пр.

Тая данъчна система, която някога беше въвело управлението на Александър Стамболийски, но поради преврата на 9 юни 1933 г. бе отменена, най-после възкръсна наново, за да възтържествува чрез нея и справедливият принцип в данъчното облагане на нашия народ. Днес вече държавата ще избере своите средства за съществуване от тия, които имат големи доходи, а не, както беше с досегашната система, да облага с еднакъв процент и беден, и богат.

Г-жи и г-да народни представители! Аз често споменавах думите „нашето село“ или „селските“, споменавах за тяхното положение, за тяхното производство, за облагането им с данъци и пр. Не знам дали това няма да възбуди ревност в земеделските фарисеи, т. е. в пословичните опозиционери от групата на Никола Петков. Затова трябва да обясня, че аз не говоря за техните земеделци; за чифликчиите, за рентерите или за тия от кафе „България“. Аз говоря за хората на труда, за селските и дребните земеделци, за трудолюбивия, истински беден земеделец. Аз споменавах за ония хора на нашето село, които живеят в него и които миналите фашистки режими бяха съвсем лишени от внимание и грижи. Затова днес, когато ние правим държавния бюджет, когато ще прилагаме народен стопански план, налага се, нашето внимание и нашите грижи да бъдат обърнати най-много в тази насока.

Въпросът за селото, или наречен още селският проблем, е много важен. Той стои открит и неразрешен пред нас, що се касае до създаването условия за подобряване стопанското и културното положение на селските хора. Това, което можахме да сторим досега, въпреки че е един износ за селото, е още много малко. Налага се още много и усилен работа, системно провеждана, за да се почувствуват, да станат видими също резултатите от нашите грижи.

Днес за днес нашият селянин продължава да недоволствува от настоящото положение. Истина той знае, че неговата немотия, неговата голотия, па даже и глад понякога не е по вина на нашата народна власт. Той дава с най-голямо съзнание, особено след тия страшни сушави години, помощ на държавата, като отгеля и от това много малко, което е произвел. Той не роптае и против невидните цени, които се дават за неговото производство, защото има вяра в победата на 9 септември, има вяра във властта на Отечествения фронт и знае, че трябва да я подкрепи.

Но все пак нека не забравяме, че живеем в период на непримирима борба на живот и смърт между властта на народа и реакционните сили в нас. Нека не забравяме, че тия сили не се спират пред нищо. Нека не забравяме, че те са майстори-демагози и че намират почва за създаване на недоволстващи хора между селяните, като ги увещават и убеждават да вземат често пъти, макар и частично, враждебно становище по нашите мерки и закони. Че това е така, изпитано е да го доказвам, защото известна част от сегашните вдясно са дошли тук именно по пътя за раздухване недоволството в нашите селски маси срещу народната власт.

Ето защо нека този бюджет, нека всички бюджети за в бъдеще, нека двегодишният стопански план и нека всички стопански планове на нашата Народна република за в бъдеще да бъдат съставяни така, че да се отстранят всички причини, всички препятствия за културното, стопанското и политическото развитие на нашето село, а това значи да излезне от нашата сцена вечният въпрос за нашата опозиция — въпросът за селото, за което тя плаче с крокодилски сълзи.

Нашият селянин заслужава това внимание не от милост, а поради своята привързаност и жертви за нашата народна власт. Вие ще видите какви подвизи, а чрез това и каква помощ ще даде той на нашата държава в провеждането на двегодишния стопански план. Защото той е трудов герой, защото той знае да умира, без да му се

говори, стига само да е уверен, че това е за него, за неговото поколение и за неговите близки братя — работниците и другите трудещи се съсловия у нас.

Съставеният и представен пред нас за разглеждане бюджетно-проект е изготвен така, че той държи сметка именно за народа, и като основа, като изход за отпочване приложението на стопанския план той ще изиграе своето решаващо предназначение.

Той е поносим от народа ни и реализуем, защото трудовият ентусиазъм под знака на ударничеството, обхващай целия ни народ и най-вече нашите младежи, па и възрастни, изразен и в бригадирското движение, ще създаде много повече блага, ще увеличи много повече националния ни доход, а то значи — дохода на всеки българин.

Затова парламентарната група на Българския земеделски народен съюз, движението, създадено от великия Стамболийски, възновителят на труда и баша на трудовата повинност в България и извън нея, одобрява по принцип предложението законопроект за бюджета на република България за 1947 г. и ще го гласува единодушно. (Ръкоплескания от мнозинството)

Председателстващ Петър Каменов: Съобщавам на Събраниято, че е постъпил от Министерството на финансите законопроект за изменение на народната за временно увеличение на пенсията, обнародвана в „Държавен вестник“, брой 140, от 4 юли 1944 г. Има думата народният представител Кирил Лазаров.

Кирил Лазаров (к): (От трибуната) Г-жи и г-да народни представители! Държавният бюджет отразява като в огледало целокупната политика на правителството. В него са отразени корените интереси на народа. Ето защо обсъждането на бюджета се следи с такъв голям интерес от целия наш народ.

Великото народно събрание прие преди няколко дни на първо четене закона за двегодишния държавен стопански план, в който са дадени големите линии на едно грандиозно стопанско строителство в нашата страна. Сега Великото народно събрание обсъжда бюджета на нашата народна република, нейния финансов план, който е извикан да съдейства за успешно провеждане на стопанския план за 1947 г.

Главната цел на стопанската и финансовата политика на правителството е да се възстанови колкото се може по-скоро народното стопанство, да се осигури икономическият подем на страната и се подобри материалното и културното положение на широките народни маси.

Решението на големите стопански задачи ще осигури националната ни независимост и държавния суверенитет на нашата родина. С това се обяснява и фактът, че правителствената програмна декларация отделя толкова широко място на стопанските и финансови проблеми у нас. Ние трябва с бързо темпо да ликвидираме нашата икономическа изостаналост, защото тя показва нашата обща слабост. А както е известно от историята, слабите ги бият. В 10—15 години ние трябва да измием онова разстояние, което другите народи са изминали за 100 години. Такава е задачата, поставена пред нашия народ от неговия любим вожд и учител, другаря Георги Димитров. Ние трябва да достигнем Белгия, Холандия, Дания, Норвегия и Швейцария. Ние трябва да създадем силна индустрия и механизирано селско стопанство, и ние ще го направим.

Гласуването на държавния бюджет за 1947 г. е една твърда стъпка в решението на тази именно задача, защото в бюджетите на стопанските министерства са предвидени над 15 милиарда лева, за културно и социално развитие около 6,500,000,000 лв. и за социални цели — около 7,000,000,000 лв. За културно-социални цели бюджетът предвижда два и половина пъти повече средства в сравнение с фашистките бюджети. Само тия няколко пера най-красноречиво характеризират бюджета като истински народен бюджет.

В декларацията на министър-председателя, др. Георги Димитров, се искаше именно такъв бюджет. В нея се казваше: „В областта на финансите новото правителство ще изработи един уравновесен, реален, творчески бюджет, който да съответствува на политическите сили на българския народ и да съдейства за стопанското и културното строителство. В данъчната си политика новото правителство ще продължава да прилага принципа на съобразяване данъчното бреме на всеки отделен данъкоплатец с неговите платежни възможности, който принцип е легнал в основата на прогресивно-подоходния данък.“ И действително, съгласно закона за прогресивно-подоходния данък, 40% от нашето население се освобождава от плащането му.

Финансовата политика на правителството, начело с нашия учител Георги Димитров, е наистина една народна политика. Това е неумолимата истина. Освен това бюджетът твърдо следва правилната тенденция, която вече се наложи в финансовата политика на Отечествения фронт — да се намаляват косвените налози и да растат преките налози. Първите спадат от 50% през 1945 г. на 45% през 1946 г. и на 40% в 1947 г. по настоящия бюджет.

Когато правителството води една истинска народна стопанска политика, на нас ни казват разпоредителите отдалеч: „Има средства за нейното осъществяване.“ Тази песен не е нова. Миналата година кобурските демократи, а след тях николапетковци и лудчевци, писаха, че нашите пари са обезценени и с тях не може да се строи. Те тогава изчисляваха златното покритие на лева на 42%. Това, което миналата година се посме на разни ноти и в разное време, се позаря и сега от лидерите на опозицията. Тези политически обаче забравят, че след 9 септември 1944 г. ние навлязохме в една нова ера и в областта на финансите. Те не виждат основните изменения, които настъпиха у нас във всички области на живота след 9 септември 1944 г. А едно трябва да се разбере — че след 9 септември златото не е единственото обезпечение на нашия лев, на нашата валута. Наред с златото нашата народна република разполага и с огромно количество стоки. Тези именно стоки, в ръцете на народ-

ната власт, които се пускат в стокообмена по устойчиви цени, преди всичко обезпечават устойчивостта на нашия лев. Това е новото, което ние имаме в областта на финансовите и валутни отношения след 9 септември 1944 г.

Това ново не виждат и не могат да видят враговете ни. Но фактите са такива и толкова по-зле за онези, които ги пренебрегва. Кой може да не вижда, че народната власт разполага с производство на камени вълглица на сума 3,000,000,000 лв., с производство на индустрията ни, което възлиза също на милиарди левове? Всички стоки на Дирекция „Храноизнос“ също са в разпореждане на народната власт. Ето тези десетки милиони килограма стоки, десетки милиони метра платове, много милиони тона камени вълглица и руди, стойността на които превъзхожда многократно златния запас, са които дават реална възможност на народната власт да укрепва нашия лев, нашата парична система. Зад тези стоки стои героичният и трудолюбив наш народ. Ето защо нашият лев ще се укрепва все повече и повече, защото от година на година ще се увеличава количеството на стоките, което ще се яви като резултат за успешното изпълнение на двегодишния държавен народостопански план.

Благодарение на правилната стопанска и финансова политика на Отечествения фронт и неговото правителство ние можем да свържем двата края, въпреки двете последователни сушилни години. Ние излязохме победители в борбата с глада в последните две години. Нещо повече, въпреки трудностите ние вървим уверено напред в осъществяването на нашата генерална линия — по-бързата индустриализация на страната. И всичко това въпреки разрушителната и престъпна дейност на опозиционните лидери. В отговор на злонамерените брътвежи на опозиционните водачи ежедневни се увеличават примерите на невиджан трудов героизъм на работниците, селяните и трудовата интелигенция. Пернишките рудничари в последните дни са увеличили значително производството на вълглица — нахвърлили са производствения план от 9,600 тона и отиват усвено към добиване над 11,000 тона вълглица дневно. Същите примери на трудови подвизи имаме в фабриките и работилниците. И в челиците редици на тази героическа трудова епопея стоят младежите, които днес организират 50-хилядната бригада, която носи името на вожд и учителя на нашия народ, другаря Георги Димитров (Ръкоплескания от мнозинството)

Селяните, не обръщайки внимание на опозиционните вредителски агитации, пристъпват енергично към пролетната сента. Опозиционните лидери, верни слуги на спекулативния и хищнически капитал у нас, не вярват в силите на нашия народ. Ето защо те от време-навреме, кога открито, кога прикрито, надигат глас за необходимостта от чужди заеми. Нашият народ яде попарата на чуждия капитал и на чуждите заеми в миналото. От 1885 г. до 1935 г. чуждите държави са дали на България около 40,000,000,000 лв. заем, а българският народ е заплатил срещу тая сума от 40,000,000,000 лв. 210,000,000,000 лв., или 170,000,000,000 лв. в повече. Освен това чуждият капитал у нас, който не се насочваше към създаване на тежка и въобще на индустрия у нас, а повече отиваше в търговията и спекулатата, ежегодно изнасяше от нашата страна повече от два милиарда лева прирадена стойност, изсмукана от трудещите се маси в нашата страна.

Не, нашият народ вече няма да работи за чуждите капиталисти! Той не замижда на обилното на заеми, които се дават на някои съседни нам страни. Нашият народ не е забравил 5-вековното чуждо робство. Той не ще върви по пътя, който му сочи опозиционните лидери — път, който води към изгубване на нашата национална независимост. Народната република България е избрала вече своя път, по който тя върви след 9 септември, който е очертан от нашия мъдър министър-председател, Георги Димитров, със следните думи: „Тая малка България, малка но млада, жизнеспособна, неразвратена от капиталистическата цивилизация, както някои други страни; тая малка, но млада, жизнеспособна България след 9 септември разгъна из недра на народа неговия трудов ентусиазъм, неговия патриотизъм, неговата готовност да върви напред и все напред.“

Ето по този спасителен път ще върви нашият народ. В това движение напред ние имаме и ще имаме поддръжката на великия Съветски съюз, на братските славянски страни и на всички свободолюбиви народи. Съветският съюз оказва незаменима и неоценима помощ в развитието на нашето стопанство.

Германските империалисти, използвайки своите български слуги, внасяха у нас главно индустриални стоки за широка консумация, и то не най-нужните за народните маси. Внасяха се разни детски играчки, стъклари и т. н. Почти не се внасяха машини. Германия се стремеше да погуби нашата слаба индустрия, да ни превърне в своя колония. Съвсем друго е положението със Съветския съюз. Великият Съветски съюз ни помогна да се освободим от фашизма. Той ни даде материална помощ тогава, когато никой това не искаше да стори — в най-трудния за нас момент.

Съветският съюз внася в България сурови материали за нашата индустрия. Той ни помага да рационализираме нашите фабрики, железници и др. Съветският съюз внася — и това е най-важното — ценни материали за нашето стопанство: електрически инсталации, земеделски машини, трактори и пр. Съветският съюз със своя внос ни помага да проведем своята народна индустриализация. Той иска ние да бъдем силно развита индустриално-аграрна страна.

Спогодбите с другите славянски страни също са от такъв характер. Сега се водят преговори и с други страни за сключване на търговски спогодби. Всичко това ще укрепи още повече стопанското положение на нашата народна република. То ще укрепи и нашия лев, нашите финанси. Новото тук се състои в това, че новото строителство у нас значително укрепва общественния сектор, т. е. ония икономически сили, които са народно достояние. Държавният бюджет и още повече извънредният строителен бюджет, който по-късно

ще бъде приет, ще действа силно за развитието на стопанската дейност на държавата, кооперативната и общинската, като не ще се забравя и частната инициатива и почин.

Г-жи и г-да народни представители! Спасителната стопанска и финансова политика на Отечествения фронт обаче и на неговото правителство среща по пътя на своето провеждане саботажническата дейност на опозиционните лидери. Както досега, вече почти две години, така и сега опозиционните главатари водят бясна борба, играйки под чужда гайда, против стопанските и финансови мероприятия на Отечествения фронт и неговото правителство.

Те саботираха наредите по събиране на храните за изхранването на 3.000.000 население, половината от което селско. Опозиционните лидери агитираха против есенната сента, но въпреки това тя се извърши задоволително. Сега те агитират против пролетната сента. Те с всички средства се борят против политиката на индустриализация на нашата страна. На всички са още в паметта маничните речи на опозиционните лидери против курса на индустриализацията, като при обсъждането на правителствената програмна декларация и по други поводи те противопоставяха земеделието на индустрията. Преди няколко дни „Свободен и. род“ в уводна статия пише, че курсът на индустриализация на Отечествения фронт води към обедняване и нищета. Опозиционните лидери пишат за структурна и конюнктурна стопанска политика. Те са против първата, защото според тях не е по силите ни и защото според тях тя води към „нищета“. Обаче те са за конюнктурна стопанска политика, т. е. таква, която гласи: „Каквото изчука — изчука.“ Също виждаме противопоставяне днешното на утрешното. Известно е от историята на другите народи, че един народ може да си осигури благополучие само тогава, когато си построи силна народна индустрия, контролирана от самия народ. Обаче силната индустрия иска големи капиталовложения, енергия и усилия. Но, веднаж създадена, тя осигурява достойно съществуване на народа. Конюнктурната стопанска политика, за която пледират опозиционните лидери, е същата стопанска политика, която водеха фашистките режими. Това е политиката на съхранение дребностопанския аграрен характер на нашата страна, съхранение на нейната политическа и икономическа слабост.

Големите империалистически държави, и преди всичко Германия, всякога са се стремили към това, нашата страна да запази дребностопанския си и аграрен характер. Същото искат и лидерите на опозицията. Ето защо ние казваме, че те са чужди агенти, агенти на международната реакция.

Не може да има само конюнктурна или само структурна стопанска политика. Това може да се побере само в ограничени уи на озлобените опозиционни водачи.

Опозиционните лидери се обявиха и против финансовите мероприятия на правителството — против обмяната на банкнотите. Същите тия, които само преди няколко седмици писаха, че у нас има страшна инфлация; тия, които говореха, че левът е обезценен и януари на 60%, в февруари на 20%, а в март на 10%, след като стоици пъти им е казвано, че 5—6 пъти има обезценение в последните 7—8 години, сега, когато се обявя обмяната на банкнотите като мирка против спекулата и черната борса и за укрепване на нашата парична система, писаха: „Защо беше нужно това, след като левът бе стабилизирал!“ Ето логиката на тези кръжмарски политики! Това е една безпринципна кляка, наследила най-лошите черти на старите буржоазни котери.

Обаче, въпреки тая престъпна антинародна дейност, правителствените мероприятия намират широка поддръжка в народните маси от градове и села. Опозиционните лидери са отречени от народа. Ако продължават по същия път, народът ще излезе от своето търпение и ще ги взр. за това — няма никакво съмнение в това — в мили дупки. Защото известно е, че на лъжата краката са къси. Опозиционните лидери пинично лъжеха народа, че народната власт няма да сключи мир, а излезе така, както ние, отечественофронтците, твърдахме: мирът е вече сключен. За първи път територията на страната след катастрофална политика остава непокътната.

Тия злощастни опозиционни лидери твърдяха по стъгди и мегдани, че Англия и Америка няма да ни признаят. А какво излезе? Великобритания ни призна. Ще сторят това и Съединените американски щати в подходящия момент. И тия техни твърдения се оказваха нагла лъжа.

Опозиционните лидери се обявяват решително против създаването на трудови земеделски кооперативни стопанства. Те прогледиха света, че народната власт ще вземе собствеността на селяните, а излезе така, че тя само през 1947 г. ще даде — тя, народната власт — на 150.000 селски стопанства 1.600.000 декара земя! На-

родната власт не взема, а дава земя. Ето истината! Такъв е моят лъжлив опозиционните лидери. Те шлудат, както виждате, напълно във водите на един безподобен политически разврат.

Правителството нареди обмяната на банкнотите и бонусите лев за лев; те най-безсрамно излъгах, когато писаха, че на селянина се оставят само 2.000 лв. А истината е — както няколко пъти от тази трибуна министърът на финансите говори, — че 80% от влоговете са до 20.000 лв. и ще бъдат освободени. Пита се: за кого плачат опозиционните водачи? — За един незначителен процент спекуланти, черноработници и други реакционни елементи. От последните разпоредби на финансовите органи се вижда, че се правят и допълнителни облекчения при провеждането на тази обмяна. Ето това са опозиционните лидери — една пасмина от най-долнопробни политикани, които заслужава да бъдат и ще бъдат пратени на политическото бунуше. Те и тук се показаха като най-големи врагове на българския народ, на българските селяни. Нима ще се намери честен човек у нас, който да допусне, че днешният министър-председател, вождът и учителят на народа, Георги Димитров, ще допусне да се вземе антинародно решение? Георги Димитров, който цял свет знае като пръв борец срещу фашизма; който в най-тежките условия най-достойно и мъжествено защити нашия народ в Лайпцигския процес, когато секира висеше над неговата глава — този Георги Димитров, който олицетворява в себе си най-добрите черти на нашия героичен и трудолюбив народ, мисли само за доброто на нашия народ. И затова народът така силно го обича. (Ръкоплескания от мнозинството)

Няма нито един честен селянин, който да повярва на измислиците на господата опозиционните водачи. Те няма да могат да разрушат съюза на работниците и селяните у нас. Нито един честен селянин няма да тръгне по тех-ния предателски път. Все повече и повече селяни, увлечени от опозиционните демагогски речи в предизборния период, се завръщат под спасителното знаме на Отечествения фронт. И това е напълно естествено. Нашите селяни са политически достатъчно зрели, за да разберат антинародните дела на опозиционните водачи. Нашите селяни — отличават от селяните в някои други страни. Преди всичко неоспорим факт е, че нашите селяни в своето голямо болшинство вървят ръка за ръка с нашите работници. Освен това нашите селяни през последните 30 години минаха през огъня на три въстания: Владийското в 1918 г., Септемврийското в 1923 г. и победоносното септемврийско въстание през 1944 г. Българските селяни в тия въстания против реакцията и фашизма се изучиха да ценят политическата си дружба, политическото си сътрудничество с работниците. Българските селяни много добре знаят, че те дължат своето спасение, своята свобода именно на тая дружба и на това сътрудничество с работниците. Ето защо никой не е в състояние да разруши съюза на работниците и селяните. Всеки, който се опита да стори това, ще си ступи главата. Такъв е урокът на историята. Фактите свидетелствуват най-ясно, че опозиционните лидери са носители на стари, отживели идеи и теории. И затова напътните на тези опозиционни лидери против финансовата и стопанска политика на правителството са осъдени на пълен провал.

Държавният бюджет за 1947 бюджетна година ще съдейства за по-нататъшното строителство и стопанско и политическо укрепване на нашата млада народна република. Бюджетът е реален и той ще бъде изпълнен и преизпълнен с усилията на нашия народ.

Ето защо парламентарната група на Българската работническа партия (комунисти) ще гласува на първо четене законопроекта за бюджета на държавата за 1947 бюджетна година единодушно. (Ръкоплескания от мнозинството)

Председателствуваш Петър Каменов: Г-да народни представители! Списъкът на записаните оратори по бюджета е изчерпан.

Следващото заседание на Великото народно събрание ще се състои утре, четвъртък, 27 март, 15 часа. За това заседание председателят предлага следния дневен ред:

Първо четене на законопроектите:

1. За бюджета на държавата за 1947 бюджетна година. (Заклучителна реч на министъра на финансите).

2. За изменение на наредбата за временно увличение на пенсията, обявено в „Държавен вестник“, брой 140, от 4 юли 1944 г. Моля г-да народните представители, които приемат този дневен ред, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събранието приема.

Закривам заседанието.

(Закрито в 17 ч. 45 м.)

ТОДОР ТИХОЛОВ

Секретари:

ПЪРВА ДИМИТРОВА

Подпредседател: ПЕТЪР КАМЕНОВ

Началник на Стенографското отделение: ТОДОР АНГЕЛИЕВ